

Raportti KPY:n edustajakokoukselle 2017 Kommunalin toiminnasta ajalla 05/2016 - 05/2017.

Jäsenkehitys

Kommunalin jäsenmäärä on kasvanut jo usean vuoden ajan. Vuonna 2015 Kommunal sai runsaat 7 500 uutta jäsentä. Myönteinen kehitys heikkeni jonkin verran vuoden 2016 aikana, mikä johtui median tammikuussa 2016 paljastamista Kommunalin organisaatiossa esiintyneistä puutteista ja epäkohdista. Tietojen paljastuminen aiheutti suuren jäsenkadon: noin 14 000 jäsentä irtisanoutui. Loppuvuoden aikana toteutettiin koko joukko toimenpiteitä jäsenten luottamuksen palauttamiseksi ja vahvistamiseksi.

Vuoden 2016 päätteeksi voimme todeta onnistuneemme hillitsemään jäsenkatoa jonkin verran. Joulukuussa 2016 jäsenmäärä oli laskenut hieman yli 1 600:lla joulukuuhun 2015 verrattuna. Kommunalin jäsenmäärä oli vuodenvaihteessa 2016/2017 520 000.

Kommunalin kongressi 2016

188 luottamusmiestä kokoontui kongressiin 31.5–3.6.2016. Kongressissa käsiteltiin 730 aloitetta, mikä on enemmän kuin kahdessa edellisessä kongressissa yhteensä.

Kongressissa valittiin Kommunalille uusi johto. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Tobias Baudin. Varapuheenjohtajaksi valittiin uudelleen Per Holmström, ja hänen vastuualueitaan ovat nyt Kommunalin organisaatio ja talous. Myös varapuheenjohtaja ja sopimussihteeri Lenita Granlund valittiin tehtävänsä uudelleen. Tobias Baudinin lisäksi johdossa aloitti uutena Lisa Bengtsson, aikaisempi liiton luottamushenkilö. Hänen vastuualueitaan ovat mm. koulutus, vihreä sektori ja liikenne, myös eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla.

Edellä mainitun kriisin aikana esiin tulleiden seikkojen vuoksi kongressissa ei myönnetty vastuuvapautta Kommunalin eroavalle puheenjohtajalle Annelie Nordströmille. Liiton hallitus teki asiasta tehdyn selvityksen jälkeen maaliskuussa 2017 päätöksen olla käynnistämättä vahingonkorvausprosessia Annelie Nordströmiä vastaan.

Kongressissa päätettiin mm. seuraavaa:

- Jatkamme työskentelyä alihoitajien legitimaation valmistelun ja käyttöönoton edistämiseksi
- Työskentelemme esikoulujen ryhmäkoon pienentämiseksi
- Työskentelemme aktiivisesti valinnanvapautta koskevan lain kumoamiseksi sekä pyrimme edistämään turvallisten työsuhteiden käyttöönottoa asianomaisilla toimialoilla.
- Jatkamme ammatillisepoliittista yhteistyötämme Ruotsin sosiaalidemokraattisen puolueen kanssa
- Jatkamme aktiivista työskentelyä sen puolesta, että jäsentemme mahdolliset vammat ja sairaudet hyväksytään työperäisiksi
- Pyrimme vaikuttamaan siihen, että työttömyyskassan katto nostetaan
- Pysymme aikaisemmassa kongressipäätöksessämme, jonka mukaan hyvinvointialalla tulee soveltaa voittoa tavoittelematonta periaatetta.

Työehtosopimusneuvottelut 2016 ja 2017

Vuoden 2016 työehtosopimusneuvotteluista jäi puuttumaan LO-koordinointi. Kommunal painotti erityisesti vaatimusta, jonka mukaan alihoitajien palkkoja pitäisi nostaa, ja sai siihen tuen kaikilta LO-liitoilta. Yleinen mielipide tukee vahvasti alihoitajien palkkoihin kohdistuvia korotusvaatimuksia. 20.4.2016 esitellystä SIFO-tutkimuksesta ilmenee, että 80 % ruotsalaisista puolustaa palkkojen nostamista.

Suurin saavutus oli Kommunalin 3-vuotinen sopimus maan suurimman työnantajajärjestön - SKL:n (Sveriges Kommuner och Landsting) kanssa. Tulos on mainittu historiallisena voittona tasa-arvoisempien palkkojen puolesta. Palkat nousivat 520 kruunulla ja alihoitajat saivat erityisen 1020 kruunun lisäyksen vuodelle 2016. SKL:n kanssa huhtikuussa solmittu sopimus on suuntaa antava. Miltei samansisältöinen sopimus solmittiin lokakuussa KFO-työnantajajärjestön kanssa (Arbetsgivarföreningen KFO för företag och organisationer inom Kooperation, idéburen välfärd och civilsamhälle - (vap. suom. Osuustoiminnan, aatteellisen hyvinvoinnin ja siviiliyhteiskunnan aloilla toimivien yritysten ja organisaatioiden työnantajajärjestö KFO).

Kommunal antoi lakkovaroituksen kahdesti vuonna 2016, ja molemmilla kerroilla vastapuolena oli Almega Vårdföretagarna. Syyskuun 1. päivänä annoimme lakkovaroituksen henkilökohtaisten avustajien toimialalla. Varoitus vedettiin takaisin osapuolten hyväksytyä sovittelijoiden tarjouksen. Uusi sopimus antoi henkilökohtaisille avustajille 2,2 % palkankorotuksen 1.7.2016 lähtien. Joulukuun 1. päivä annoimme lakkovaroituksen hoitoalalla ja vanhustenhuollossa toimivien yksityisten yritysten työntekijöille. Intensiivisten neuvottelujen jälkeen osapuolet onnistuivat solmimaan sopimuksen, joka muistuttaa SKL:n ja KFO:n kanssa solmittua sopimusta.

Vuoden 2017 aika monet aloillamme solmituista sopimuksista päättyvät, mm. yksityisellä sektorilla toimivien lastenhoitajien ja siivoojien, henkilökohtaisten avustajien ja linja-autonkuljettajien sopimukset. LO:n liitot ovat sopineet uuden mallin käyttöönotosta, ja vaatimuksena on 2,8 prosentin palkankorotusvara ja 672 kruunun palkankorotusvara niille, jotka ansaitsevat alle 24 000 kruunua. Kommunalin toiveena on uuden mallin avulla kaventaa miesten ja naisten välistä palkkaeroa verrattuna siihen, että palkankorotus ilmaistaisiin vain prosentteina.

Oikeutta kokoaikaisuuteen on priorisoitu. SKL:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kaikilla työnantajilla tulee viimeistään 2017 olla Kommunalin kanssa yhteistyössä laadittu suunnitelma siitä, miten kokoaikatyötä tekevien työntekijöiden määrä saadaan kasvamaan.

***Kommunal vaknar* – uudentyyppinen jäsendialogi**

Kommunalin tavoitteena on olla ammattimainen, nykyaikainen ja jäsenilleen läheinen ammattiyhdistys. Pyrimme jatkuvasti parantamaan viestintäämme jäsenten ja luottamushenkilöiden kanssa, sekä myös potentiaalisten jäsenten kanssa. Tämän päivän mediakohinassa on usein vaikea saavuttaa muita ryhmiä kuin jo ammattiyhdistystoimintaan vahvasti kytköksissä olevat ryhmät. Vuoden 2017 aikana otamme käyttöön aivan uudenlaisen jäsenviestinnän *Kommunal vaknar*-kampanjan puitteissa (vap. suom. Kommunal herää).

Jäsendialogia käydään robottikukon avulla, jota on vain yksi kappale. Kukko lukee uutta tekniikkaa käyttäen Kommunalista sosiaalisessa mediassa annetut kommentit, ja se reagoi erilaisin tunneilmauksin riippuen siitä, ovatko kommentit myönteisiä vai kielteisiä.

Kommunal.

Tämän aivan uudenlaisen otteen avulla halutaan herättää uusissa kohderyhmissä kiinnostusta ammatillisia ydinkysymyksiä kohtaan, kasvattaa jäsenmäärää ja lisätä Kommunalin nauttimaa luottamusta. Kukko on selkeä merkki heräämisestä – mikä on erittäin tarpeellista Kommunalille liiton kokeman luottamuspuolan jälkeen, joka edelleenkin vaikuttaa liiton antamaan - vaikutelmaan.

Kommunal vaknar -kampanjan lisäksi selvitämme, miten voisimme työskennellä entistä lähempänä eri toimialoja lisätäksemme jäsenhyötyä entisestään. Viestintäosasto on saanut tehtäväkseen myös tehdä yhteistyötä sopimus- ja työpaikkayksikkömme kanssa voidakseen antaa jäsenille neuvoja ja tukea työhön liittyvissä kysymyksissä.

Neuvontapalvelu *Kommunal Direktillä* on tärkeä tehtävä lakiin ja sopimuksiin, jäsenmaksuihin, palkkoihin ja muihin korvauksiin liittyvissä asioissa. Jäsenet voivat lähettää kysymyksiään sähköpostitse tai puhelimitse. Viestimme myös aktiivisesti jäsentemme kanssa Facebookissa ja Twitterissä. Kommunalin Instagram-tilillä on paljon seuraajia, ja jäsenet julkaisevat sillä säännöllisesti omaan arkeensa liittyviä asioita.

Mielipiteenmuodostus

Mediassa tuotiin vuoden 2016 aikana esille lähinnä sopimusneuvotteluihin, Kommunalin kongressiin ja liiton läpikäymään kriisiin liittyviä asioita. Vuoden 2017 aikana suuntaamme huomion Kommunalille tärkeisiin kysymyksiin, kuten alihoitajien legitimaatioon sekä työvaatteita ja turvallista työtä koskeviin oikeuksiin. Lisäämme Ruotsin kuntien ja maakäräjien työnantajiin kohdistuvaa painetta ja olemme koonneet *Ta tåten* -esitteeseemme (vap. suom. *Siirry johtoon*) joukon konkreettisia vinkkejä luottamustehtävissä toimiville poliitikoille. Sosiaalidemokraattien puoluekokous huhtikuussa, työehtosopimusneuvottelut sekä syyskuun kirkkovaalit ovat tärkeitä kiintopisteitä vuoden 2017 aikana.

Vuodenvaihteessa 2016/2017 muodostettiin uusi johdon esikunta liiton toimistoon. Esikuntaan kuuluvat lehdistösihteeri, puheenkirjoittaja ja sosiaalisesta mediasta vastaava strategi. Esikunnan tarkoituksena on tukea johtoa sekä operatiivisesti että strategisesti. Uusi johdon esikunta laatii mielipiteitä muovaavia kirjoituksia, keskusteluartikkeleita ja vastaavia, kun taas viestintäosasto keskittyy pääasiassa jäsenviestintään.

Monet Kommunalin vuosina 2016–2017 ajamista kysymyksistä ovat herättäneet suurta kiinnostusta mediassa ja yleisön keskuudessa. Yksi näistä on aktiivinen kantamme hyvinvointiyritysten voitontavoitteluun. Mielestämme koulu ja vanhustenhuolto ovat aloja, joilla on kiireellisesti sovellettava voitonsäätelyä, mutta hoitoala voi mahdollisesti odottaa.

Myös hoitoalan kasvava rekrytointitarve sekä hoitoalan työntekijöiden huonot työehdot ovat asioita, joissa olemme saaneet paljon aikaan. Tukholman yliopiston julkaisemassa raportissa todetaan mm. se, että puolet Kommunalin vanhustenhuollossa työskentelevien ammattiryhmien työntekijöistä harkitsee ammatinvaihtoa.

Liitto on johtanut turvattomista työpaikoista käytyä keskustelua. Yksi esimerkki tästä on raportti: *Status: prekär – en rapport om tidsbegränsat anställda*. (vap. suom. Status: pulmallinen – raportti määräaikaisista työntekijöistä). Olemme myös ottaneet huomioon - pelastuspalvelussa työskentelevien työehdot – tällä toimialalla väkivallan uhka ja pelko aiheuttavat suuren ongelman.

Malin Hanson
Lehdistösihteeri, johdon esikunta